

UNI WERSYTET
O P O L S K I

WYDZIAŁ FILOLOGICZNY

Collegium Maius
pl. M. Kopernika 11, 45-040 Opole
tel./fax +48 77 541 59 39
dz-fil@uni.opole.pl
www.wfil.uni.opole.pl

Opole, 24.11. 2023 r.

Audyt Komisji Oceniania Jakości Wydziału Filologicznego UO

sprawozdania z realizacji systemu doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Filologicznym w roku akademickim 2022-2023

1. Omówienie sprawozdania

Komisja Oceniania Jakości na Wydziale Filologicznym stwierdza, że przedstawione w dniu 15 listopada 2023 r. sprawozdanie z realizacji systemu doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Opolskiego w roku akademickim 2022/2023 obejmuje rzeczowe i wyczerpujące omówienie działań podjętych na rzecz zapewniania i rozwijania jakości kształcenia. Sprawozdanie obejmuje te obszary, w ramach których podjęto najbardziej ambitne działania, pomijając niektóre rutynowe kwestie codziennego zarządzania jakością, nie mniej istotne z punktu widzenia rozwoju kultury jakości na Wydziale. Szczególna uwaga w sprawozdaniu została skierowana na dziewięć obszarów działań: Programy kształcenia, Wsparcie studentów w procesie uczenia się, Wsparcie nauczycieli akademickich w rozwijaniu kompetencji dydaktycznych, Wsparcie członków Kolegium Dziekańskiego w zarządzaniu jakością na Wydziale, Rozwijanie infrastruktury dydaktycznej, Monitoring procesów doskonalenia jakości kształcenia, Dzielenie się dobrymi praktykami, Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, Internacjonalizacja kształcenia i współpraca z partnerami zagranicznymi. Kolegium Dziekańskie Wydziału Filologicznego zaprezentowało działania, które są zgodne ze strategią rozwoju jednostki, a w pewnych kwestiach wykraczają poza zaplanowane aktywności, ze względu na rozwojowy i interwencyjny charakter zarządzania jakością, w toku którego wykorzystywane są nowe możliwości (np. nowa oferta w ramach Sojuszu FORTHEM, którego działania wznowiono i rozszerzono w październiku 2022 r.), czy innowacyjne akcje różnych grup interesariuszy.

Sprawozdanie wskazuje na prawidłowe osadzenie działań projakościowych w procedurach ogólnouczelnianych i wydziałowych, oraz skrupulatność w katalogowaniu dobrych praktyk i form wsparcia. Przykładowo, omówienie obszaru zapewniania wsparcia nauczycielom akademickim i koordynatorom kierunków w podnoszeniu jakości nauczania, czy w zarządzaniu jakością wskazuje na dobre rozpoznanie potrzeb tych grup oraz warunków, w jakich ich członkowie są w stanie skorzystać ze wsparcia np. w ramach wspólnego Forum Dydaktyki Akademickiej. Oferowane tam szkolenia i dostępne poradniki to ważny komponent systemu wsparcia nauczycieli akademickich, głównie ze względu na stałą konieczność dostosowywania procesu kształcenia do potrzeb nowego pokolenia studentów o wysokich wymaganiach, np. w zakresie zastosowania technologii w kształceniu.

Już w latach ubiegłych uruchomiono na Wydziale cyfrowe narzędzia usprawniające realizację procesu dydaktycznego, czy to Platformę Teams do archiwizowania dokumentacji przebiegu zajęć i udostępniania treści, czy to internetowe formularze weryfikacji efektów uczenia się, czy to newslettery usprawniające rozchodzenie się komunikatów. Strona internetowa Wydziału dostarcza kompletnych

informacji osobom studiującym i pracującym, a coraz więcej adekwatnych treści jest też dostępnych w innych językach. Podjęta na Wydziale harmonizacja i standaryzacja nie dotyczy jedynie treści i informacji, ale także przełożenia dobrych praktyk jednej grupy programów na inne, jak na przykład w przypadku procedury antyplagiatowej, procedury przeprowadzania egzaminów czy oceniania sprawności pisania. **Należy nadal monitorować wykorzystanie i uaktualniać szablony dokumentów do pozyskania opinii studentów, absolwentów czy interesariuszy zewnętrznych.**

Po zastoju wywołanym pandemią, ponownie znacząco wzrasta zaangażowanie Wydziału w organizację wydarzeń we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym uczelni, w inicjatywy podnoszące atrakcyjność studiowania na kierunkach filologicznych i pokrewnych, czy w działania na rzecz budowania wśród studentów i absolwentów kompetencji przydatnych na rynku pracy.

Dzięki działaniom podjętym przez nowopowstałe ogólnouniwersyteckie Biuro Jakości Kształcenia, dobre praktyki jakości kształcenia charakterystyczne dla Wydziału upowszechnione zostały na forum całej uczelni (i poza nią) dzięki księdze dobrych praktyk. Działania podejmowane przez BJK umożliwiają sprawniejszą koordynację, harmonizację i wymianę informacji między wydziałami.

Kwestia udziału studentów w badaniach jest wciąż wyzwaniem dla filologów, ze względu na specyfikę dyscyplin humanistycznych, gdzie wysoka erudycja i doświadczenie publikacyjne pracowników nie zawsze umożliwiają studentom łączenie się z nimi w zespoły badawcze. Mimo tego, studenci Wydziału, zarówno indywidualnie jak i poprzez koła naukowe, przyjmują różne role i asystują przy organizacji wydarzeń naukowych i popularyzatorskich, animują działania z interesariuszami zewnętrznymi oraz korzystają z oferty współpracy międzynarodowej w ramach FORTHEM. Na uwagę zasługuje promowanie na Wydziale innowacyjnych form współpracy ze studentami przy wykorzystaniu technik tutoring i mentoringu, które sprzyjają indywidualizacji procesu wspierania rozwoju naukowego i osobistego studentów, a także ich autonomii. Podnoszeniu motywacji i zaangażowania studentów w badania służyć ma także ogłoszenie konkursu na najlepsze prace dyplomowe na Wydziale (regulamin dostępny na stronie).

Komisja przyjmuje przedstawione sprawozdanie i aprobuje kierunki podjętych działań pro jakościowych. Ponadto sugeruje rozważenie kolejnych kwestii i inicjatyw uwzględniających m.in. rekomendacje opisane w części 3. poniżej.

2. Działania w zakresie Oceniania Jakości Kształcenia

Działania przedsięwzięte przez koordynatorów kierunków w zakresie organizacji hospitaży, ankietyzacji studentów i pracowników, konsultacji z partnerami i monitoringu różnych aspektów procesów dydaktycznych, w tym weryfikacji efektów kształcenia, uznane są za wystarczające i proporcjonalne do potrzeb. Na uwagę zasługuje utrzymujący się trend wysokich ocen dotyczących procesu realizacji dydaktyki, oferty praktyk i organizacji obsługi studenta na poziomie Wydziału. **Warto, aby najnowsze dane z ankietyzacji znalazły się też na stronie Wydziału.**

W listopadzie 2022, na prośbę Dziekana dr Elżbiety Szymańskiej-Czapłak, prof. UO, dokonano oceny kandydatur do nagrody Quality z Wydziału Filologicznego. Zaaprobowano kandydaturę dr hab. Danuty Lech-Kirstein, prof. UO. W maju 2023, na prośbę Dyrektora Instytutu Językoznawstwa, prof. Jolanty Nocoń, przeprowadzono dyskusję na forum Kolegium Dyrekcyjnego IJ na temat możliwości

uwzględnienia wybranych form działalności dydaktycznej pracowników badawczo-dydaktycznych w kontekście wnioskowania o Nagrodę Rektora UO.

W grudniu 2022 przeprowadzono cykliczny audyt procesu dyplomowania na Wydziale. Badano (1) zgodność tematyki ocenianych prac z kierunkowymi efektami uczenia się, (2) zgodność tematyki ocenianych prac ze specjalnością naukową promotora, (3) zgodność recenzji z zawartością ocenianej pracy i czy ocena opisowa pokrywa się ze stopniem wystawionym pracy, (4) zgodność składu komisji egzaminacyjnej z zasadami obowiązującymi w jednostce UO, w której egzamin był przeprowadzany. Przeprowadzono szczegółową inspekcję dokumentacji 6 losowo wybranych prac dyplomowych. W protokole z 22 grudnia 2022 r., specjalnie powołana Komisja Audytu Dyplomowania konkluduje, że nie dopatrzyła się uchybień w procesie dyplomowania na Wydziale Filologicznym w stosunku do wylosowanych prac z roku akademickiego 2021/2022 w żadnym z ocenianych kryteriów. Zaproponowano formę doceniania wybitnych prac dyplomowych poprzez wyróżnienie w ramach konkursu o nagrodę Dziekan/a Wdziału Filologicznego, oraz zasugerowano organizację szkoleń dla promotorów, które odbyły się w czerwcu i wrześniu 2023 r.

W czerwcu 2023 r. przeprowadzono cykliczny audyt kompetencji i sporządzono raport z rekomendacjami z analizy dokumentacji rozbieżności między dyscyplinami przypisanymi do przedmiotów, a dyscyplinami i doświadczeniem zadeklarowanym przez prowadzących przedmioty na kierunkach prowadzonych na Wydziale Filologicznym UO w roku akademickim 2022/2023. Raport potwierdza redukcję rozbieżności w wyniku samokształcenia nauczycieli akademickich, wsparcia dydaktyki akademickiej na Wydziale i właściwej polityki kadrowej. Wnioski zawarto w raporcie Komisji Oceniania Jakości z 15 czerwca 2023 r.

W semestrze letnim 2022/2023 przeprowadzono ogólnowydziałowe konsultacje na temat regulaminu konkursu na najlepsze prace dyplomowe Wydziału Filologicznego. Wypracowany dokument zawierający regulamin, formularz zgłoszeniowy i formularz protokołu został zatwierdzony i wywieszony na stronie.

3. Rekomendacje

Komisja proponuje w corocznych sprawozdaniach realizacji systemu zapewniania jakości kształcenia **zawierać krótkie omówienia dotyczące tego w jaki sposób uwzględniono rekomendacje zaproponowane przez Komisję Oceniania Jakości w poprzedzającym roku.**

Należy zwiększyć zainteresowanie pracowników uczestniczeniem w Forum Dydaktyki Akademickiej i przedsięwzięć FORTHEM poprzez system popularyzacji i motywowania do samokształcenia.

W związku z rosnącym zainteresowaniem **realizacji dydaktyki w ramach pracy projektowej, sugeruje się organizowanie szkoleń dla dydaktyków z tego zakresu.**

Również najbliższy **audyt dyplomowania mógłby dotyczyć monitorowania jakości prac dyplomowych w formie projektu realizowanych na profilach praktycznych, wychwytywania najlepszych praktyk i podjęcia dyskusji nad umożliwieniem realizacji pracy dyplomowej jako projektu także na kierunkach o profilach ogólnoakademickich.**

W związku z nikłym zainteresowaniem absolwentów literaturoznawstwa i językoznawstwa kandydowaniem do Szkoły Doktorskiej UO, należy podjąć kroki w zakresie **promowania systematycznego włączania studentów w badania i systemu wsparcia/mentoringu dla najzdolniejszych naukowo studentów i absolwentów**, wykorzystując potencjał badawczy pracowników IJ, INoL i KNoKiR, szczególnie jeśli uruchomiona będzie ścieżka anglojęzyczna do kształcenia w SD i powiększona liczba możliwych miejsc na dyscyplinę.

Należy podjąć kroki w zakresie **rozpoznania możliwości prawnych i praktycznych przyznawania mikropoświadczeń i odznak jako sposobu potwierdzania umiejętności zdobytych przez studentów**, słuchaczy, a nawet pracowników Wydziału. Informowanie studentów o możliwości przyłączenia się do ogólnoeuropejskiego systemu Europass na dniach adaptacyjnych byłoby pierwszym krokiem do umożliwienia im zbierania odznak i mikropoświadczeń, np. w zakresie umiejętności pozyskiwanych w ramach szkół letnich i zimowych, mobilności i kursów dodatkowych.

Wydziałowi nie udało się skorzystać z dużej puli funduszy dostępnej w ramach Funduszy Europejskich dla Opolskiego na lata 2021-2027 na organizację kursów, szkoleń i studiów podyplomowych. **Warto zastanowić się jak skorzystać z finansowania tego typu w przyszłości, aby zapewnić środki zewnętrzne na wzbogacanie oferty dydaktycznej Wydziału.**

Zaleca się organizowanie sesji informacyjnych i szkoleń na temat **zmian w opisie efektów uczenia się języków obcych w dokumentach Common European Framework of Reference for Languages (2018)**, aby stopniowo uaktualniać opis efektów przedmiotowych z kursów praktycznej nauki języka obcego i efektów uczenia się w zakresie egzaminów „pracy własnej”. Ważne, aby osiągnięte wyniki były opisywane w sposób zgodny z ogólnoeuropejskimi standardami.

W imieniu Komisji Oceniania Jakości na Wydziale Filologicznym w składzie:

Prof. UO dr hab. Anna Tabisz

Prof. UO dr hab. Aleksandra Pająk-Głogiewicz

Prof. UO dr hab. Adrian Gleń

Dobrosława Tokarska

Przewodnicząca:

Prof. UO dr hab. Katarzyna Molek-Kozakowska